N°. 35.

Bredasche Courant.

DONDERDAG 2 MEI 1861.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Breda*, gelet op het bepaalde bij art. 4 van de ordonnantie ter bevordering der Koepokinenting in de provincie Noordbrabant, van den 24sten Februarij 1846, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 23sten April daaraanvolgende N°. 64.

Gelet op het des betreffelijk voorstel van de Stads-Vaccinateurs, de Heeren *R. A. Verleijh* en *C. J. Heylaerts.*

Brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, om het even of zij al dan niet onvermogend zijn, dat zij zich-zelven, hunne kinderen of huisgenooten, door voormelde Stads-Vaccinateurs, de Koepokinenting *om niet* kunnen laten toedienen, en deze daartoe zullen werkzaam zijn in een der lokalen van het Raadhuis alhier, te beginnen op Dingsdag den 7den Mei e. k. en verder elken Dingsdag dier maand, des namiddags ten 5 ure.

Wordende de onvermogenden gewaarschuwd, dat zij geene aanspraak op onderstand uit de algemeene Armen-fondsen kunnen maken, noch tot gewone bedeelingen zullen worden toegelaten, tenzij het blijkt dat hunne kinderen, welke meer dan één jaar oud en daarvoor vatbaar zijn, de Koepokinenting hebben ondergaan; en voorts aan een iegelijk kennis geven, dat geene andere kinderen op de openbare scholen zullen worden toegelaten, dan die, van welke het genoegzaam zal blijken, dat zij gevaccineerd zijn of de natuurlijke kinderziekte gehad hebben.

En zal hieraan, op de gebruikelijke wijze, de vereischte publiciteit worden gegeven.

Breda, den 30. April 1861.

J. MASTBOOM.

De Secretaris,

L. D. G. TEYCHINÉ.

Frankrijk.

PARIJS, den 29sten April.

Te Parijs is het gerucht in omloop dat Frankrijk, alvorens Syrië te ontruimen, eene laatste poging zal doen om door de overige Groote Mogendheden gemagtigd te worden er 2500 man achter te laten, waarbij zich 500 man Russische troepen en 500 Engelsche zeesoldaten zouden voegen. Wanneer deze magt op de meest bedreigde punten werd verdeeld, rekent men haar genoegzaam om de Maronieten tegen nieuwe moorden te beschermen. Zoo deze nieuwe combinatie niet werd aangenomen, zou de Fransche Regering zich houden aan de door de Parijsche conferentie genomen besluiten, maar de Porte verantwoordelijk stellen voor het geval wanneer nieuwe rampen eene nieuwe interventie mogten regtvaardigen.

— Berigten uit Marseille van den 27sten April behelzen:

»Er zijn hier berigten uit Napels, van den 24sten. Verscheiden provinciën zijn in opstand. De krijgswet is afgekondigd in de Abruzzen, Capitanae en Basilicate. De onlusten in Basilicate zijn de ernstigste. Talrijke teregtstellingen hebben te Venosa plaats gehad. Daar het dorp Rasile tegenstand bood, hebben de soldaten de huizen in brand gestoken. De bergbewoners, hierdoor verbitterd, hebben zich bij de opstandelingen gevoegd, waarna het bij Monteverde tot een gevecht kwam, waarbij de Piemontezen werden teruggeslagen. Het gouvernement vreest, dat de opstand zich langs de keten der Appenijnen zal uitbreiden. De onlusten zijn op sommige plaatsen door Garibaldisten en Calabriërs verwekt. Men heeft versterking te Turijn gevraagd.

De *Italia* deelt eenige bijzonderheden mede omtrent de verzoening van *Garibaldi*, *Cavour* en *Cialdini*. De markies *Trechi*, adjudant van *Garibaldi*, had daartoe bij dezen het initiatief genomen. Daarop hebben de heeren *Cavour* en *Garibaldi* eene bijeenkomst gehad, die een uur duurde, waarna zij elkanderen geheel voldaan verlieten. Die bijeenkomst greep plaats in het Koninklijk paleis. Vervolgens werd *Garibaldi* uitgenoodigd zich naar den markies *Pallavicini* te begeven, waar hij door *Cialdini* werd afgewacht, die hem dadelijk broederlijk omhelsde.

— Volgens berigt uit Napels, van den 26sten, had de manifestatie, welke tegen den vorigen avond ter eere van *Garibaldi* was aangekondigd, geen voortgang gehad, ten gevolge der verzoening welke te Turijn had plaats gehad, welke algemeen een zeer gunstigen indruk heeft gemaakt. Het opperbevel over de nationale garde in de Napelsche provinciën is opgeheven. De heer *d'Afflitto* is tot gouverneur der provincie Napels benoemd.

— Men verwacht dat in de aanstaande week bij de Kamer van afgevaardigden te Turijn een ontwerp van wet tot het uitschrijven eener geldleening van 500 millioen zal worden ingediend.

— Eene depeche uit Napels meldt dat het gisteren en heden aldaar volmaakt rustig was.

Parijs, 29 *April*. Heden is bij het Wetgevend Ligchaam een wets-ontwerp ingediend, waarbij 100,000 man van de ligting van 1861 onder de wapenen geroepen worden. De zitting is tot den 4den Junij verlengd.

Turyn, 29 *April*. De minister van finantiën heeft heden in de Kamer van Afgevaardigden een ontwerp van wet ingediend tot daarstelling van een grootboek der openbare schuld van het koningrijk Italie. Bij de nadere toelichting van dit ontwerp heeft de minister de financiele eenheid als een noodzakelijk gevolg van de politieke eenheid voorgesteld. Zijn betoog werd door de Kamer met bijval ontvangen. Nog heeft de minister een ontwerp ingediend, waarbij de regering gemagtigd wordt tot het doen eener geldleening van 500 millioen, onder anderen tot dekking van het te kort, hetwelk 314 millioen bedraagt.

Napels, 27 *April*. Daar een gedeelte der nationale garde aan de demonstratie van den 24sten had deelgenomen, heeft de directeur van politie, *Spaventa*, bij eene circulaire de officieren uitgenoodigd om hunne onderhoorigen te bewegen, dat zij buiten de dienst hunne uniform niet dragen. Daarop is gisteren een woedende volkshoop voor het huis van den heer *Spaventa* verschenen, is daarin doorgedrongen, en heeft alles vernield. De gewapende magt heeft de orde hersteld. Heden zijn de troepen nog onder de wapenen.

Rome, 26 *April*. Koningin *Christina* vertrekt weder naar Frankrijk.

De kardinaal *Antonelli* heeft een weigerend antwoord gegeven op de Sardinische nota, waarbij de verwijdering des Konings van Napels uit Rome verlangd werd.

Duitschland.

WEENEN, den 29sten April.

De Vorst *Carl von Auersperg* is tot president, de baron *Kraus* tot vice-president van het Heerenhuis, de advokaat *Hein* tot president van het Huis van Afgevaardigden van den Rijksraad benoemd.

Weenen, 29 *April*. Volgens berigt uit Zante van den 24sten had aldaar den vorigen avond eene botsing tusschen de Engelsche bezetting en de bevolking plaats gehad, waarbij aan beide zijden eenige personen gekwetst waren.

Poolsche Grenzen, 29 *April*. Bij eene publicatie van de regering wordt met gestrenge maatregelen gedreigd tegen de geestelijken, die in de kerken het volk tot oproer aanzetten. Aan een aantal aanzienlijke ingezetenen is verboden te hunnen huize vereenigingen te houden. Het ontwerp tot organisatie van den staatsraad is aan de Poolsche notabelen ter beoordeeling medegedeeld; dezen hebben echter geweigerd het te onderzoeken en hun oordeel daarover te doen kennen.

Engeland.

LONDEN, den 28sten April.

Volgens berigten uit Washington van den 15den heeft de President *Lincoln* 75,000 man van de militie der Staten opgeroepen, om de forten en andere eigendommen der Unie, die haar ontnomen zijn, terug te nemen. Het Congres was tegen 4 Julij bijeengeroepen. Men verwachtte eene oorlogsverklaring van het Zuiden, en meende dat het leger der Confederatie door Virginie voorwaarts zou rukken. De conventie van Virginie had eenige wijzigingen in de constitutie aangenomen, en was daarna verdaagd zonder een besluit te nemen omtrent het door een der leden gedane voorstel om zich aan de zuidelijke Foederatie aan te sluiten.

— Berigten uit Washington van den 18den dezer melden dat de door den President *Lincoln* uitgevaardigde oproeping van vrijwilligers in de staten der Unie met geestdrift begroet was. De President der zuidelijke Foederatie had van zijnen kant eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij vergunning tot de uitrusting van kapers gegeven, en 150,000 man vrijwilligers onder de wapenen geroepen werden. Men dacht dat nu ook de President *Lincoln* meerder vrijwilligers zou oproepen.

— Den 15den April is te Washington door den president *Lincoln* eene proclamatie uitgevaardigd van dezen inhoud:

»Overwegende dat sedert eenigen tijd in Zuid-Carolina, Georgie, Alabama, Florida, Mississippi, Louisiana en Texas de wetten der Ver-

eenigde Staten geschonden en derzelver uitvoering belemmerd wordt door zamenspanningen van te groote kracht, om op den gewonen weg van regtsvervolging en met de magt, waarmede de uitvoerders der wetten bekleed zijn, te kunnen worden bestreden;

»Zoo heb ik, *Abraham Lincoln*, president der Vereenigde Staten, krachtens de mij door de constitutie en door de wetten gegeven magt, dienstig geacht mits dezen de militie van de onderscheidene staten der Unie op te roepen om onverwijld, tot een gezamenlijk getal van 75,000 man, op de been te komen ten einde die zamenspanningen te gaan onderdrukken en de regtmatige uitvoering der wetten te verzekeren.

»De nadere bepalingen betreffende dezen maatregel zullen door tusschenkomst van het departement van oorlog onverwijld aan de overheden der staten worden medegedeeld.

»Ik noodig alle weldenkende burgers uit tot het ondersteunen der poging, welke ik doe om de magt, de integriteit en het bestaan onzer nationale unie en het op 's volks wil gegronde gouvernement in stand te houden en om een einde te maken aan misbruiken welke reeds te lang zijn geduld.

»Ik acht nuttig bekend te maken, dat de eerste dienst, welke van de opgeroepen krijgsmagt zal worden verlangd, waarschijnlijk zal bestaan in het hernemen der aan de Unie ontnomen forten, plaatsen en eigendommen.

»In allen gevalle zal alle mogelijke zorg worden gedragen om slooping, verwoesting of schending van eigendom, en storing der rust van vreedzame burgers overal in den lande te verhoeden.

»De personen, welke van de bovengemelde zamenspanningen deel uitmaken, worden bij deze gelast binnen twintig dagen uiteen te gaan en zich vreedzaam naar hunne woonsteden te begeven.

»Daar de tegenwoordige staat der openbare aangelegenheden mijns inziens buitengewone omstandigheden oplevert, maak ik van de mij door de constitutie verleende magt gebruik om bij dezen de twee Huizen van het Congres zamen te roepen.

»De senatoren en de volksafgevaardigden worden alzoo uitgenoodigd om op Donderdag den 4den Julij aanstaande, op den middag, beide in hunne gewone vergaderzaal zich te vereenigen, om te onderzoeken en te bepalen, welke maatregelen voor 's lands veiligheid en belang worden vereischt."

Nederlanden.

BREDA, den 1sten Mei.

Gisteren heeft de Gouverneur der Koninklijke Militaire Akademie, de generaal-majoor *J. Scheltus*, aan wien Z. M. onlangs een eervol ontslag uit de dienst met den rang van luit.-generaal verleend heeft, het bestuur der Akademie aan zijn opvolger, den generaal-majoor *J. P. C. van Overstraten*, overgedragen.

Heeren officieren en ambtenaren aan de inrigting verbonden, waren daartoe in de Receptiezaal der Akademie vereenigd, alwaar de aftredende Gouverneur plegtig het bestuur overgaf, en in eene hartelijke toespraak zijn dank betuigde aan het personeel, inzonderheid aan den voormaligen ....., voor de onvermoeide ondersteuning en krachtige medewerking gedurende zijn ruim driejarig beheer in de vervulling der gewigtige hem toevertrouwde taak ondervonden, terwijl hij verder zijne beste wenschen uitte voor den bloei der inrigting, aan wier verwezenlijking hij, in handen van hem aan wien het bestuur overging, niet twijfelde. — Door den nieuwen Gouverneur werd deze toespraak met eenige hoogstgepaste woorden beantwoord.

Inmiddels was op het plein voor het Akademiegebouw, het korps kadetten, de onderofficieren en het verder personeel der Akademie geschaard, van welke de Generaal *Scheltus* alsnu achtervolgelijk met hartelijke woorden afscheid nam; woorden die getuigden van zijne liefde en genegenheid voor allen, terwijl hij dan ook allen de beste wenschen voor hunne verdere loopbaan toebragt.

In de daarbij tevens voor het front voorgelezen dagorder, waarin bovenstaande gevoelens ook werden uitgedrukt, zegt voorts de Generaal *Scheltus*, dat de bewustheid, van te hebben medegewerkt tot het welzijn van aanstaande officieren, en alzoo het Vaderland ten nutte geweest te zijn, eenigzins zijne smart lenigde bij het zien eindigen zijner militaire loopbaan en het afbreken eener betrekking die hem vereerend en aangenaam was en hem immer tot eene genoegelijke herinnering zou strekken.

Ook de nieuwe Gouverneur heeft bij het aanvaarden van zijn bestuur, eene order uitgevaardigd, waarin o. a. gezegd wordt, dat het hem ten genoegen verstrekt de verwachting te mogen uiten, dat de kadetten door voortdurenden ijver voor hunne studiën, door pligtsbetrachting en naauwgezetheid op alles wat tot hunne vorming als goede officieren kan medewerken, hem dikwerf in de gelegenheid zullen stellen, hun al de blijken van tevredenheid te geven, welke een zoodanig lofwaardig gedrag altijd zal verdienen.

In de zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van ll. Maandag zijn de beraadslagingen aangevangen over de gewijzigde wet op de brievenposterij.

De heer *Gevers Deynoot* voerde het eerst het woord en verklaarde zich in het algemeen wel met de wet te kunnen vereenigen. Met genoegen zag hij het beginsel van uniform-port aangenomen; het daardoor te lijden verlies hoopte hij dat spoedig zou gedekt zijn. Hij had evenwel bedenking tegen den vorm der wet; als deze werd aangenomen dan zouden de briefporten in drie wetten geregeld zijn; hij zou een geheel nieuwe wet gewenscht hebben en verlangde eene herziening na vijf jaren; ten slotte wenschte hij verbetering in de poste rurale.

De heer *Storm van 's Gravesande* sprak nagenoeg in denzelfden geest; ook de heer *Idzerda*, schoon deze omtrent de briefposterij in 't algemeen onderscheidene bedenkingen had.

De heer *van Bosse* herinnerde aan de door hem in de afdeelingen tegen het wets-ontwerp gemaakte bedenkingen. Het deed hem leed, dat hij zich met het ontwerp niet kon vereenigen. Hij had daartegen bezwaren op finantiele gronden rustende. Uit de discussie nam hij aanleiding om den heer *Gevers Deynoot* te zeggen, dat hij niet begreep waarom de Staat geene inkomsten uit de brievenposterij zou mogen ontvangen, ziende hij daarin in een economischen zin niets bezwaarlijks. Hij daarentegen wilde liever zoodanige inkomsten vermeerderd zien om alsdan sommige belastingen te kunnen afschaffen.

De heer *Dirks* verklaarde zich met het wetsontwerp te kunnen vereenigen. De heer *van Goltstein* was voor eene gedwongen frankering. De heer *van Heukelom* zag geen reden om den Staat niet eenige inkomsten uit het brievenvervoer te verzekeren; hij vreesde dat het uit deze wet voortvloeijende verlies zeer gevoelig zou zijn, hetgeen hij in verband met al de uitgaven door de schatkist nog te doen, niet wenschelijk achtte. — De heer *van Nispen van Sevenaer* vereenigde zich hoofdzakelijk met dat gevoelen. De heer *Wintgens* betreurde de indiening dezer wet en ontraadde de portvermindering. De heer *van Eck* achtte eene herziening noodig en deelde de geuite gevoelens omtrent eene nadere herziening.

De Minister van Finantien verdedigde daarop de voordragt van wet, en begon met op te merken dat hij het wets-ontwerp niet had opgesteld. Zijn oordeel daaromtrent was dus zeer onbevangen en het was hem voorgekomen in vele opzigten aanbevelenswaardig te zijn, al leed de Staat door de vermindering van het briefport. Zijn gunstig oordeel was gedeeld door de Kamer zelve, blijkens den inhoud van het Voorloopig Verslag, pag. 2. Hij had naar aanleiding daarvan algemeenen bijval gewacht, ten minste goedkeuring van de groote meerderheid. De onderscheidene bedenkingen trachtte hij te wederleggen. De eerste betrof de gedwongen frankering; hij refereerde zich aan hetgeen daaromtrent in de Memorie van Beantwoording was te kennen gegeven, en lichtte de daarbij gegeven ophelderingen nader toe. Groote tegenzin bestond ook tegen zoodanige gedwongen frankering, hetgeen hij uit het gering debiet van postzegels afleidde, vooral ook omdat daarbij het goed bezorgen der brieven minder gewaarborgd was. Om deze en andere redenen raadde hij aan, de zaak te laten zoo als zij was.

De vorm der wet was afgekeurd: eene geheele wet had kunnen voorgedragen zijn; maar hier was gevolgd wat bij andere wetten was geschied; de administratie zou echter voor de bezorging eener geheele wet zorgen.

Ten aanzien van de vermindering van port en de bezorging van brieven in de gemeenten zelve merkte hij op geene beloften te kunnen doen, om de uitgaven en den omslag. De hier geopperde regtsvraag meende hij voorloopig nog niet te kunnen beantwoorden; hij zou haar gaarne in verband met de artt. 1 en 25 onderzoeken.

De posterij ten platten lande werd van lieverlede verbeterd; alles kon niet op eens verbeterd worden; het vorderen van bestelloon zou, zoodra dit kon, nagelaten worden. Het vervoer over den Rhijnspoorweg hoopte hij dat nader zou kunnen worden geregeld; de eischen der maatschappij omtrent het instellen eener nachtdienst waren te hoog, om daaraan te kunnen voldoen. Hangende het proces deed de administratie wat zij kon om de verzending van brieven zooveel mogelijk te bevorderen.

In het brievenvervoer in de landprovinciën zou hij gaarne verbetering zoeken te brengen. Ook wilde hij op verbetering der stempels letten zoo ver dit maar mogelijk was. Uitbreiding der dagdienst had, meende hij, reeds genoegzaam plaats; moest men daarmede nog voortgaan, vermeerdering van onkosten zou daarvan het gevolg wezen.

Vermindering van inkomsten was natuurlijkerwijs van de invoering dezer gewijzigde wet te wachten, maar dit zou niet zoo aanzienlijk zijn als sommigen wel dachten. De toestand der schatkist was ook van dien aard dat zij deze vermindering lijden kon.

Na de daarop gesloten algemeene beraadslagingen werden de artikelen 1, 3—6 van het ontwerp aangenomen.

— In de zitting van gisteren zijn de beraadslagingen over art. 2 der voorgestelde wet op de brievenposterij hervat, bepalende dat het briefport voor elken brief die 15 wigtjes of minder weegt, *vijf cents* zal bedragen, met opklimmend port naar het gewigt. Dit artikel werd nu, na discussie, zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd; terwijl op voorstel van den Heer *van Eck* ook die wijziging in de bestaande postwet aangenomen werd, dat men voortaan ook *gebonden* boeken zal kunnen verzenden, zullende de band tegen twee vellen druks berekend worden.

Nadat de beweegredenen van het wets-ontwerp waren goedgekeurd, werd het geheele wets-ontwerp in stemming gebragt en daarbij met 54 tegen 6 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *van Bosse*, *Kien*, *van Golstein*, *Hoffman*, *Wintgens* en *van Nispen van Sevenaer*.

Daarna zouden de beraadslagingen gehouden zijn over het wets-ontwerp tot verduidelijking van art. 68 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* no. 125) op de onteigening ten algemeenen nutte (*afrapaling*). Aangezien evenwel in den aanvang der zitting eene missive was ingekomen van den Minister van Binnenlandsche Zaken, die daarbij berigtte wegens ongesteldheid de vergadering niet te kunnen bijwonen, en verzocht dat de overweging van het bedoelde wets-ontwerp voorloopig zou worden verdaagd, werd, op voorstel des Voorzitters, besloten, die behandeling tot nader uit te stellen.

De Kamer besliste vervolgens dat Woensdag zal worden overgegaan tot de opmaking van de nominatie voor de vervulling der vacature in den Hoogen Raad, ontstaan door het overlijden van den Heer mr. *Wintgens*, en dat op Donderdag zal behandeld worden het wets-ontwerp betreffende de landverhuizers, waaromtrent eenigen tijd geleden het eindverslag was uitgebragt.

— Bij besluit van den 27sten April 1861, n°. 57, heeft Z. M. aan den

1sten luit. *F. M. J. B. Mlewijn*, van het regement rijdende artillerie, eervol ontslag verleend uit zijne tegenwoordige betrekking als ordonnance-officier en zulks ten einde hem in de gelegenheid te stellen, de dienst bij zijn korps te kunnen hervatten.

— Bij besluit van den 27sten April 1861, nº. 58, heeft Z. M. goedgevonden den kapitein *W. H. C. H. graaf van Bylandt*, van het 6de regiment infanterie, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de militaire dienst te verleenen.

— Ter uitvoering van het plan tot eene geldleening van *f* 600,000, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 16 Julij 1857, gewijzigd bij het door den Koning goedgekeurd besluit der Staten van 23 Julij 1859, is door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, ten laste dier provincie, een gedeelte dier leening, ad *f* 50,000, tegen eene rente van 4$^1/_2$ pct. jaarlijks, benevens eene aflossing à pari van minstens 2 pct. per jaar van het kapitaal bij openbare inschrijving opengesteld.

— Even als de *Illustrated London News* bevat ook de *Illustration* drie platen gewijd aan het jongst verblijf der Kon. Familie te Amsterdam. Terwijl laatstgen. blad slechts een kort relaas daarbij voegt van 't geen te Amsterdam plaats vond, zegt het Engelsch weekblad o. a.: »Het doet het hart goed, wanneer men ziet, dat tenzelfden tijde, dat zoo menig vorst in zijne hoofdstad siddert en er, zoo al geene regeringloosheid, dan toch ontevredenheid bij zijne onderdanen bestaat, een constitutioneel Koning door zijne deugden de liefde wint van een vrijheidminnend volk en invloed op zijne onderdanen uitoefent door het voorbeeld van weldadigheid."

— Men verneemt, dat de commissie voor de staatsspoorwegen, na eene plaatselijke opneming, de rigting van den spoorweg zoo als zij tusschen Harlingen en Leeuwarden ontworpen was, heeft afgekeurd en aan den minister van binnenl. zaken voorgesteld, haar te bepalen ten zuiden van Harlingen en Leeuwarden, met een bogt, om Franeker zooveel mogelijk te naderen.

— Volgens de laatste berigten liet de gezondheidstoestand der overstroomden in de gemeenten Amerzoden en Driel nog al te wenschen over. Het typheus ziekte-karakter was daar niet verminderd, en het getal der lijders toegenomen. De sterfte is, in verhouding tot het aantal zieken, gering. De geneesheeren zijn door de gemeentebesturen in staat gesteld, om in alles te voorzien wat tot verpleging der zieken en tot versterking der herstellenden noodig is. Te Driel wordt de school ingerigt voor de zieken, en dagelijks nog voor 400 personen middageten gekookt. Te Hedel is de gezondheidstoestand aanmerkelijk verminderd. Zoo ook onder de kinderen te Bommel. Van alle andere gemeenten zijn de berigten gunstig. De verpleegden te Bommel zijn, behalve eenige zieken, naar hunne woonplaatsen teruggekeerd. Die te Tiel en te Nijmegen zullen dit ook eerstdaags doen.

— Omtrent de jongste overstroomingen op Java, vindt men in de berigten van daar nog het volgende:

»Niet ver van de hoofdplaats Koetoeardjo stroomt de rivier Djali, en aan deze staat, in de rigting van west naar oost, op omstreeks eene paal afstands, benoorden den grooten weg, eene rij lage heuvelen. Het water had, het rivierbed verlatende, zich langs deze heuvelen een baan gebroken, en groote boomstammen, kleinhout en struiken medevoerende, zijnen weg midden door den ingang genomen, die daardoor grootendeels werd verwoest. Alle woningen van hout, bamboes of atap lagen omver of waren medegesleept; alleen de steenen gebouwen, zoo als de controleurs woning, die van den onder-collecteur, van den adsistent bij de indigo-cultures *Stralendorff*, zijn blijven staan, terwijl de hooger gelegen regents-woning zeer weinig heeft geleden. Veel menschen waren hier omgekomen: de vrouw van den onder-collecteur, beangst door de tegen het huis met geweld aandrijvende boomstammen, had dit, in de groote voor de ontvangst der landrenten bestemde geldkist zittende, met hare zes kinderen willen verlaten, doch bij het inklimmen van een der kinderen kantelde de kist om, werden allen door den stroom medegesleept en slechts de moeder en één kind met moeite gered.

Volgens de van de inlandsche hoofden ontvangen opgaven waren in de regentschappen Poerworedjo, Koetoe-Ardjo en Keboemen, 1010 menschen omgekomen, waaronder echter slechts 193 volwassen mannen, waarvan 99 onder Poerworedjo, waar de meeste menschen door aardstortingen het leven hebben verloren, terwijl voorts 848 buffels, 1090 runderen en 83 paarden verdronken of vermist, 16,970 bouws rijstvelden, en 586 bouws tegal-velden overstroomd, het plantsoen vernield en 10141 woningen ingestort of door het water weggevoerd zijn. Onder Ambal zijn bovendien nog 4082 bouws sawah's en 1633 tegal-velden, doch slechts 210 bouws indigo vernield. De staat van zaken in die residentie is evenwel sedert aanmerkelijk verbeterd.

»Opmerkelijk was de houding der bevolking in de districten die de commissaris passeerde. De bazaar te Kemiri was druk bezocht door honderde welgekleede vrouwen en mannen, die even kalm en bedaard als gewoonlijk met hunnen handel bezig waren.

De geheele bevolking der overstroomde dessa's, die op omstreeks 90,000 zielen wordt geschat, moet aanvankelijk in de boomen, en zoodra de stand van het water dit toeliet, naar de verschoond gebleven dessa's in het gebergte gevlugt zijn, waar nog een groot gedeelte aanwezig is, doch vermoedelijk spoedig naar de dessa's zal terugkeeren.

Niet onaanzienlijk, doch niet te schatten is het verlies der bevolking aan gouden en andere sieraden, aan welke zij het geld plagt te besteden, dat zij kon overhouden, en die door den stroom medegevoerd, in het slib bedolven en moeijelijk terug te vinden zijn. Veel nadeeliger voor hare welvaart is het verlies van vee, dat evenwel niet grooter schijnt te zijn dan bij epizootiën het geval is, doch bovenal de vernieling van een zoo aanzienlijk gedeelte van den oogst.

»De met slib overstroomde velden zijn volgens het oordeel der inlandsche hoofden bijzonder geschikt om, zoodra die genoegzaam zijn opgedroogd, zonder verdere bewerking met Turksche tarwe te worden beplant, die over vier maanden kan geoogst worden.

»Een geluk is het dat in de afdeelingen Poerworedjo, Keboemen en Koetoe-Ardjo, de sawahs, die verschoond zijn gebleven, eenen goeden oogst beloven, dat vele daarvan reeds genoegzaam tot rijpheid zijn gekomen om te kunnen worden geoogst, en dat de klapperboomen, die der bevolking ruime verdiensten afwerpen, niet schijnen geleden te hebben."

Men leest in het algemeen *Politie-Blad*:

Te Breda worden vermist de navolgende Coupons:

Eén Nederl. Schuld, rentende 4 ten honderd, kapitaal *f* 1000, verschenen 1 April 1861, betaalbaar met *f* 19,80, zijnde het Certificaat Nº. 23002.

Eén dito, zijnde de 33ste Coupon, betaalbaar met *f* 9,90, van een kapitaal van *f* 500, zijnde Nº. 1967, verschenen 1 April 1861.

Eén dito, zijnde de 33ste Coupon, betaalbaar met *f* 3,96, van een kapitaal van *f* 200, verschenen 1 April 1861, zijnde Nº. 3393, en

Eén dito, zijnde de 33ste Coupon, betaalbaar met *f* 7,42$^1/_2$, van een kapitaal van *f* 500, zijnde Nº. 2608, rentende 3 ten honderd, verschenen 1 Maart 1861.

De Coupon van *f* 19,80 is geteekend *Barbe*, de overige *Dankers Jr.*

In hetzelfde blad komt voor:

Sedert ongeveer half Maart jl. staat bij den Logementhouder *van Hasselt*, in de Druif te Breda, een mand met porcelein, zonder dat men weet, hoe die daar gekomen is, noch aan wien die moet worden toegezonden; vermoedelijk is zij bestemd, om op een der vrachtwagens geladen te worden, welke in dat logement afrijden, doch, daar het adres ontbreekt, kan daaraan geen gevolg gegeven worden.

Voor beide zaken kunnen belanghebbenden zich adresseren aan het bureau van Politie te Breda.

Sedert de laatste mededeeling werd bij het Sub-Comité, ter inzameling van gelden voor het oprigten van een gedenkteeken ter eere van Z. M. onzen Koning, nog ontvangen:

Uit Roosendaal; van het zich aldaar tot dit doel gevormd Dames-Comité, bestaande uit de Mevrouwen: *van der Heyden-Heppels, Schoonheit-Mertens, Tydeman-Kneuse de Meij, Eerens-Van Welij* en *Scholten van Aschat-Woldering* .... *f* 144,50.

Uit Chaam, van Mevr. Douair. *V. d. B.* .... » 1,50.

Uit Breda .... » 1,25.

f 147,25.

Volgens de vorige opgave .... » 509,62.

Te zamen .... *f* 656,87.

Namens het Sub-Comité,

J. L. J. DE ROY,

Presidente.

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Antwerpen: 7 u. 30 m. 's morgens; 12 u. 20 m. 's middags; 5 u. 35 m. 's avonds (naar Moerdijk en Breda);

» » Breda: 6 u. 30 m. 's morgens; 12 u. 35 m. 's middags. 5 u. 25 m. 's avonds (naar Moerdijk en Antwerpen).

» » Rotterdam: 10 u. 15 m. 's morgens; 3 u. 00 m. 's avonds (naar Moerdijk en Antwerpen).

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, den 29, April.

Poolsche TARWE iets lager; 129/130 ℔ oude bonte Pools. *f* 415; 129 ℔ N. dito *f* 405, *f* 407; 125 ℔ dito *f* 365; 120 ℔ Friesche *f* 260 aan de Zaan.

ROGGE prijshoudend; 122 ℔ N. Archang. *f* 214; 115/117 ℔ Petersburg. *f* 192, *f* 197; 120 ℔ N. dito *f* 203; N. inland. per 2100 kilo *f* 175. Op levering in Mei *f* 193; Oct. *f* 193.

GERST in een doen; 108 ℔ Zweeds. *f* 195.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT onveranderd: 118 ℔ Holstein. *f* 246.

KOOLZAAD, Friesch 60 p. vl.; Koningsb. 68 p. vl. Op 9 v. Olie te leveren in April 71 p. vl.; in Oct. en Nov. 72 p. vl.

LIJNZAAD een doen; 113/114 ℔ Odessa *f* 340; 110 ℔ Calcutta *f* 345.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 40$^1/_2$; vlieg. *f* 39$^1/_4$; 1 Mei *f* 39$^1/_4$; 1 Sept. *f* 40$^1/_4$, *f* 40; 1 Oct. *f* 40$^3/_4$, *f* 40$^1/_2$; 1 Nov. *f* 41, *f* 40, *f* 40$^3/_4$; 1 Dec. *f* 40$^1/_4$, *f* 41.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 31$^1/_4$; vlieg. 30; 1 Mei 29$^3/_4$, *f* 29$^7/_8$, *f* 29$^3/_4$; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 31$^1/_2$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 39$^1/_4$; vlieg. 38.

RAAPKOEKEN per 1040 st. *f* 85 à *f* 90.

LIJNKOEKEN per 104 st. *f* 12 à *f* 15.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 30 April 1861.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe..........	van *f*	9,00	tot *f*	10,60.
Het dito dito Oude witte Tarwe..........	» »	11,00	» »	12,30.
Het dito dito Rogge Nieuwe..........	» »	5,00	» »	6,30.
Het dito dito Rogge Oude..........	» »	7,60	» »	8,00.
Het dito dito Boekweit Oude..........	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe..........	» »	7,80	» »	8,00.
Een dito pond Boter..........	» »	1,05	» »	1,10.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)..........	» »	2,60	» »	3,25.
Het 1000 Eiken Telhout..........	» »	3,50	» »	3,75.
Het 1000 Doof Hout..........			»	2,75.
De kar Spaanders..........			»	4,40.
De » Struiken..........			»	4,50.
De 100 Mutsaards..........	van *f*	4,50	tot »	5,50.

244e STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

9e TREKKING. Nº. 17414, *f* 25,000; Nº. 18519, *f* 1500; Nºs. 2065, 13754, 14597 en 16591, ieder *f* 1000.

10e — Nº. 18851, *f* 5000; Nºs. 1104, 9282, 9418, 10235, 10713 en 19364, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (30 *April*) was de fondsnotering: Ned. 2$^1/_2$ pCt. 63, $^1/_{16}$; 3 pCt. 75$^1/_2$, $^1/_8$; 4 pCt. 97$^3/_4$, $^{13}/_{16}$; Spanje 1$^3/_4$ pCt. 42; 3 pCt. 47$^3/_4$, $^7/_8$; 3 pCt. Portugezen te Londen 45$^{13}/_{16}$; Oude Russen 5 pCt. 104$^1/_4$; 4 pCt. bij Hope 74$^5/_8$; 5de Serie 5 pCt. 82$^1/_4$; 6de Serie 5 pCt. 93$^5/_8$; Oostenrijk Metalliek 40$^3/_{16}$, $^5/_{16}$, $^3/_{16}$; 2$^1/_2$ pCt. 21$^1/_2$; Zilveren 5 pCt. 64$^3/_4$, $^7/_8$; Nationalen 48$^1/_{16}$, $^3/_8$, $^1/_4$.

Advertentiën.

KOSTELOOS,
ingevolge vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Breda*, van den 21 September 1860.

Ten verzoeke van JOSEPHA MARIA DE JONGH, huisvrouw van JOHANNES WIJNANDS, particuliere, thans verblijf houdende te *Delft*, vroeger wonende te *Breda*, eischeresse bij exploit van den Deurwaarder PETRUS FRANCISCUS VAN DEN BROEK, te *Breda*, dd. 29 December 1860, is, bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Breda* van den 19. Maart 1800 een en zestig, behoorlijk geregistreerd, verklaard, dat genoemde JOSEPHA MARIA DE JONGH en JOHANNES WIJNANDS, werkman, wonende te *Breda*, als echtgenooten van tafel en bed zijn gescheiden.

BREDA, 29 April 1861.

De Procureur occuperende voor de Eischeresse,
Mr. CHARLES VAN DAM.

Vrij van Zegel.

De COMMISSIE tot het houden eener **ALGEMEENE VERLOTING** van *Voorwerpen van Kunst en Smaak*, ten behoeve der ongelukkigen door den jongsten Watersnood, maakt bij deze bekend, dat, bij resolutie van den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings, in de provincie Zuidholland, dd. 17 April 1861, A, No. 3248, (3de Afd.), is bepaald, dat de **VERLOTING** zal plaats hebben op **7 MEI 1861**, des *avonds ten* 6 *ure*, en des noodig zal voortgezet worden op de daarop volgende dagen.

's Gravenhage, 26 April 1861.

De Commissie voornoemd,
E. VAN BIJLANDT, *Voorzitter.*
J. VISSER Jr., *Adjunct-Secretaris.*

HOUTVERKOOPING,

op *Vrijdag den* 3. *Mei* 1861, des voormiddags om 10½ ure, op het Kasteelplein te *Breda*, op 3 *maanden Crediet*, bestaande in Greenen-, Vurren- en Dennen Deelen en Ribben; Eiken-, Beuken-, Kanada's- en ander Hout, Schalen, Brandhout, enz.

Twee uren vóór de Verkooping aldaar te zien.

De Oud Cartagena's Berg-Planten-Olie

is zamengesteld uit Planten, door de natuur op de bergen van OUD CARTAGENA geteeld; de ontdekker dezer planten, steeds opmerker en onderzoeker, vond, door toevallige omstandigheden, aanleiding om de kracht dier eigenaardige, door hare omgeving zoo vreemdsoortige en zoo zonderling geplaatste plant te onderzoeken, met die zekere overtuiging, dat deze plant, dusdanig en op deze metaal-erts-bergen ontwikkeld, iets krachtigs tot genezing moest bezitten.

Na onderzoek bleek het alras, dat zij ter eener zijde getemperd, ter andere zijde ondersteund door andere ingredienten, eene buitengewone ontwikkeling van het Haar op verschillende Haarsoortige wezens te weeg bragt, zoodat zij aldus zamengesteld een uitmuntend Haarversterkend en Haarontwikkelend middel mag genaamd worden. Vele proeven hebben dit met dezelfde zekerheid bewezen, (het spreekt wel van zelve dat waar de groeikracht wordt behouden en nieuwe wortels worden geteeld de grijsheid van zelve uit blijft.)

Men gebruikt het als pomade, een weinig op de hand, waarmede men het Haar inwrijft, is voldoende zoodat men in plaats van gewone Haarolie of Pomade, dit middel bijna kosteloos kan gebruiken.

De prijs per fleschje is gesteld op 60 cents. Hoofd-Dépôt te Delft, bij A. BREETVELT Az.

En verder bij:

M. Janssen-Soomers, Breda.	L. Loozen, Klundert.
W. van Asten, Helmond.	Mej. de Wed. A. A. Knikknie en Zn. Schijndel.
M. Smeur, Bergen-op-Zoom.	
Mej. van Ravenstein-Donkers, 's Bosch.	

En meer Dépôts in andere Provinciën.

Brabender's verbeterde Alizarin-Inkt

is volkomen vrij van zuren, zoodat de Stalen Pennen er niet door worden aangedaan; ze vloeit gemakkelijk uit de Pen, is bij den aanvang niet zoo bleek als andere Inktsoorten en verandert zeer spoedig in het schoonste zwart. Ze verdikt niet, noch in de Pen, noch in den Inktkoker, en beschimmelt nooit.

Ondanks hare vloeibaarheid is deze Alizarin-Inkt tevens voor Copieer-Inkt uitmuntend geschikt.

Prijs 60, 40, 30 en 20 cents het glazen tonnetje.

Roode en Blaauwe Inkt,

brillant van kleur en goed vloeibaar; het fleschje 20 cents.

J. ALEXANDERS

RESERVOIR-PEN

is de gemakkelijkste en aangenaamste Pen voor allen, die eene ligte en loopende hand schrijven.

Het ¼ gros-doosje 75 cents.

Ook geven wij hiermede kennis, dat de zoo gezochte GILLOTT'S CORRESPONDENTIE-PENNEN No. 382 of Driegaatjespen, verder No. 417 en No. 0118, in ¼ gros-doosjes gepakt, weder voorhanden zijn.

Amsterdam, Verkoophuis.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Breda, Henri Sprengers.	Leur, L. van den Berg.
» M. Janssen, voorheen Wede.	Oosterhout, Gebr. Driessen.
» J. Soomers.	Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels,	Steenbergen, W. v. d. Kar.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Eindhoven, A. Begum.	Waalwijk, P. Reijnen, voorheen
Helmond, A. H. Martin.	E. van Klokkum.

En in de andere Steden in de bekende Dépôts.

Goedkoope en nuttige Boeken voor Burgers en Boeren.

I. **GIDS VOOR IEDER DIE MET GELD OMGAAT,** of het leenen en koopen, volgens de Nederlandsche Wet; door W. DE GELDER, Oud-Inspecteur der Registratie. Prijs 60 Cents.

II. **DE VRAAGBAAK VOOR BURGER EN KOOPMAN,** bevattende Voorschriften van bijna alle Acten en Overeenkomsten, in Burgerlijke en Handelszaken, met ophelderende Aanmerkingen, opgaven van verschuldigde Zegel- en Registratieregten, enz. Eene Practische Handleiding om in het burgerlijk leven alle voorkomende onderhandsche stukken, zonder behulp van deskundigen zelf te kunnen opmaken, door denzelfden. Prijs f 1,—.

III. **DE TAFEL-CEREMONIEMEESTER,** of volledige verzameling van Toasten of Tafelcondities in Proza, bij alle voorkomende gelegenheden, door J. DE BREET. Eene onmisbare Handleiding voor genoodigden tot Feestpartijen en Maaltijden. Prijs 75 Cents.

IV. **NIEUW VOLLEDIG FEESTBOEK.** Verzameling van Nieuwe en Oorspronkelijke Gelegenheidsgedichten voor alle mogelijke Feesten, Tafelzangen op de meest bekende Zangwijzen, Tafelcondities of Toasten voor Feestmaaltijden, Albumversjes enz. Eene onmisbare Handleiding door denzelfden. Prijs f 1,—.

V. **G. C. CLAUDIUS VOLLEDIG BRIEVENBOEK,** bevattende Voorschriften van Brieven, Verzoekschriften, Bekendmakingen, toepasselijk op alle omstandigheden uit het dagelijksch leven. Een Handboek tot eigen oefening, voorzien van vele Opmerkingen omtrent Stijl en Taal, den uit- en inwendigen vorm van Brieven, de Titulatuur, enz. Prijs f 1,—.

VI. **BRIEFSTIJL VOOR MINNENDE HARTEN.** Volledige Verzameling van Brieven, die bij Verliefden in alle gevallen en betrekkingen kunnen voorkomen. Prijs 50 Cents.

VII. **HET BRIEFSCHRIJVEN GEMAKKELIJK GEMAAKT,** of Handleiding tot het leeren stellen van Brieven bij allerlei gelegenheid, door W. J. OLIVIER. Prijs 55 Cents.

VIII. **DE HUISARTS,** of aanwijzing ter bewaring der gezondheid en ter aanwending van hulp in de meest voorkomende ziekten en ongevallen. Volgens de beste geneesk. schriften bewerkt door Dr. O. SEYLER, te Vierlingsbeek. Prijs f 1,25.

IX. **NIEUW HANDBOEK DER WELLEVENDHEID,** of Handleiding om in Gezelschappen en verschillende betrekkingen des levens zich wellevend en beschaafd te gedragen. Een nuttig Hand- en Hulpboek voor oud en jong van beiderlei kunne. Prijs 90 Cents.

X. **DE NIEUWE HENGELAAR,** of de Kunst om op eene eenvoudige en min kostbare wijze veel Visch te vangen; opgehelderd door aanwijzing van *Geheime* Middelen om het Vischaas te bereiden en eene menigte andere Kunstgrepen. Prijs 60 Cents.

XI. **HET BOEKHOUDEN,** voor den Winkelier, Kleinhandelaar en Ambachtsman, door A. KREUITER, Boekhouder te Haarlem. Prijs 90 Cents.

XII. **BAMBERG IN DE HUISKAMER,** of Handigheid is geene Hekserij, bevattende Goochelstukjes, de kunst van Buikspreken, enz. enz. Prijs 40 Cents.

XIII. **GODS GROOTHEID EN GOEDHEID** in de Schepping. Christelijke Natuurbeschouwing voor het Volk van H. ZSCHOKKE. Prijs f 1,20, geb. f 1,50.

XIV. **JEZUS CHRISTUS** in zijn Persoon en Werk en het Christendom in de gemeente des Heeren op Aarde. Overdenkingen van H. ZSCHOKKE, bijeenverzameld door Ds. LUBLINK WEDDIK. Prijs f 1,70, geb. f 1,95.

☞ Een ieder, van wat rang of stand, kan deze werkjes met vrucht gebruiken. Zij komen DAGELIJKS in vele opzigten te pas, en zijn in alle Boekwinkels te bekomen, alsmede bij den Uitgever H. C. A. CAMPAGNE te TIEL.

Van sommigen zijn reeds DUIZENDEN Ex. verkocht.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.